

Prefața

Revista Românească de Studii Axiologice (RRSA) a luat ființă la începutul anului 2020, din dorința de a pune la dispoziție comunității educaționale românești studiile și cercetările științifice publicate în Jurnale IFIASA– *Ideas Forum International Academic and Scientific Association*. *Revista Românească de Studii Axiologice* este o publicație bianuală, cu apariție în lunile ianuarie și iulie. În conformitate și continuitate cu obiectivele stabilite de IFIASA, care reprezintă la nivel academic național și internațional un forum promotor al științei, credinței și educației, RRSA propune comunității educaționale românești publicarea celor mai importante studii inter- și multidisciplinare, precum și a unor cercetări științifice relevante în vederea diseminării lor la nivel axiologic.

Din această perspectivă, comitetul de autori semnatari ai celui de-al doilea număr din acest an invită cititorii la o analiză temeinică a acestor studii, care au ca incipit prelegerea Părintelui prof. univ. dr. Florea ȘTEFAN, intitulată: COMUNICAREA – ACT SACRU ȘI MISIONAR, O NECESITATE ETICĂ CONTEMPORANĂ. Este o încercare, din perspectivă misologică și morală, de a adânci sensul sacramental al „cuvântului” ca mijloc de comuniune și desăvârșire a omului, de vreme ce Întruparea Cuvântului lui Dumnezeu a dus la schimbarea paradigmei noastre civilizaționale. Biserica nu poate sta deoparte în fața efectelor sociale ale progresului tehnologic al mass-media, care afectează puternic viața oamenilor, în bine sau rău, după discernământul cu care este folosit.

Următorul studiu: MESAJE ALE SFINȚILOR TREI IERARHI VASILE CEL MARE, GRIGORIE TEOLOGUL ȘI IOAN GURĂ DE AUR PENTRU LUMEA CONTEMPORANĂ semnat de Domnul conf. univ. dr. Ion Marian CROITORU se constituie într-o pledoarie a întemeierii credinței creștine pe experiența sfântă a lucrării harice a Sfintei Treimi, exprimată prin dogme și forme ascetice și liturgice concrete. Autorul se limitează la a prezenta doar primele trei mesaje ale Sfinților Trei Ierarhi: importanța ecumenicității Evangheliei; unitatea dintre contemplație și practică sau, în limbajul patristic, dintre vederea lui Dumnezeu și faptă; necesitatea educației și folosul cultivării duhovnicești permanente a omului.

În articolul intitulat: VALOAREA TRUPULUI ÎN SCRIERILE SFINȚILOR PĂRINȚI, Părintele prof. univ. dr. Leontin POPESCU evidențiază marea valoare a trupului omenesc, conferită atât de întruparea Fiului lui Dumnezeu, cât și de posibilitatea sălășluirii în el a Duhului Sfânt, prin primirea Sfintelor Taine. Prețuirea trupului se bazează și pe rolul său de a fi organul natural în care viața spirituală a unei persoane devine manifestă în această lume, sufletul fiind principalul însuflețitor și ghid al trupului. Creștinismul nici nu subestimează valoarea trupului, așa cum o făceau gnosticii, dar nici nu o supraestimează, conferindu-i o manifestare „culturală”, așa cum se întâmplă uneori în lumea modernă.

Părintele prof. dr. Marin BUGIULESCU semnează studiul: PĂCATUL, EȘEC AL VOINȚEI, NEPUTINȚĂ A RAȚIUNII ȘI DEZORDINE A VIEȚII ȘI SĂNĂTĂȚII. CE SE ÎNTÂMPLĂ CU OMUL ÎNAINTE ȘI DUPĂ SĂVÂRȘIREA PĂCATULUI?, în care prezintă impactul moral al păcatului asupra omului. Păcatul este un eșec al voinței, dar și o tulburare a vieții și a sănătății omului. El modifică frumusețea și demnitatea inițială umană, ceea ce traduce, în termeni doctrinari, întunecarea chipului și a asemănarea omului cu Dumnezeu. Din nefericire, păcatul – săvârșit, accidental, o singură dată – devine treptat „necesar”, descriind o stare de anormalitate, prin înlocuirea lui Dumnezeu cu orice altceva.

În continuare, Părintele diac. lect. dr. Nicolae PREDA, de la Facultatea de Teologie Ortodoxă „Justinian Patriarhul”, Universitatea din București, semnează studiul: ÎMPĂRTĂȘIREA CREDINCIOȘILOR DE-A LUNGUL TIMPULUI – ÎNTRE TRADIȚIE ȘI ACTUALITATE. Autorul semnalează că problemele de astăzi – chiar și cele care privesc Sfânta Împărtășanie oferită credincioșilor, și nu numai –, care nu sunt foarte diferite de cele ale oricărei alte perioade, mai mult sau mai puțin importante în viața Bisericii, nu ar trebui să ne privească obsesiv, în sensul că nu sunt o prioritate absolută, ci, mai degrabă, ar trebui să ne preocupe modalitatea rămânării în deplină fidelitate față de Tradiția Bisericii noastre, mai ales în circumstanțele ca acestea prin care trecem în ultimele luni. Autorul subliniază, cu argumente pe documente istorice, următoarele realități liturgice: vechea practică a împărtășirii poporului în același fel ca și clericii, uzanță care urcă până în sec. al XII-lea, precum și practica actuală a împărtășirii poporului cu lingurița, uzanță care coboară până în sec. al IV-lea.

Părintele asist. univ. dr. Florin VÂRLAN este autorul următoarei cercetări, intitulată: DIN MEMORIA ISTORIEI: EVAGRIE PONTICUL ȘI OPERA SA ÎN PREOCUPĂRILE PATRIARHULUI IUSTIN MOISESCU. Patriarhul Iustin Moiescu, omagiat în 2019 în Biserica Ortodoxă Română, este autorul unei teze de doctorat în Teologie, despre Evagrie Ponticul, pe care a susținut-o (calificată cu gradul „excepțional”) în anul 1937 la Atena, sub îndrumarea distinsului patrolog grec Dimitrios Balanos. Analizându-se scrierile lui Evagrie Ponticul și profunzimea ideilor sale teologice, i se recunoaște acestuia calitatea de cel mai fecund scriitor duhovnicesc din pustia Egiptului și, pe drept cuvânt, „părintele literaturii noastre duhovnicești”.

Last, but not least, Părintele lect. univ. dr. Alexandru-Corneliu ARION are meritul de a expune în lucrarea sa: ROLUL ISLAMULUI ÎN CULTURA EUROPEANĂ, aspecte mai puțin cunoscute publicului larg, despre religia islamică și rolul ei exponențial în formarea culturii europene, în primele secole de după apariția sa (sec. VII). Istoria îndelungată a întâlnirilor dintre civilizația occidentală și islam a dat naștere unei tradiții occidentale a portretizării, în lumini destul de negative a religiei și culturii musulmane. Dar islamul nu se limitează la „războiul sfânt” sau la actele teroriste sau subversive revendicate de mișcările fundamentaliste. Reprezintă o religie și, implicit, o civilizație care a contribuit semnificativ la dezvoltarea gândirii umane, pornind de la rolul pe care l-a jucat în apariția Renașterii în Europa. Autorul subliniază că, astăzi, dialogul dintre Biserica Ortodoxă (mai ales) și Islam poate contribui la depășirea neînțelegerilor seculare și a interpretărilor greșite. Dar, până la urmă, este firesc să atingem limite în care cele două religii diferă radical.

Revista Românească de Studii Axiologice mulțumește autorilor care semnează studiile științifice ale acestui număr, din iulie 2020, dar, mai ales, anticipativ, cititorilor care au oportunitatea de a examina aspectele axiologice dezbătute și abordate din varii perspective științifice: teologie, filosofie, sociologie, psihologie, pedagogie, știință și religie.

Pr. lect. univ. dr. Alexandru-Corneliu ARION,
Iulie 2020, Târgoviște, România.